

Apstiprināta:

direktore _____ Vita Pinne

2016. gada 29. augustā

Ulbrokas Mūzikas un mākslas skola

(izglītības iestādes nosaukums)

Trompetes spēle

(mācību priekšmeta nosaukums)

Mācību priekšmeta programma pieņemta metodiskās padomes 2016. gada 22. augusta sēdē.

Mācību priekšmeta programmu izstrādāja

Kaspars Stankevičs

(vārds, uzvārds)

(paraksts)

Ulbrokas Mūzikas un mākslas skola
profesionālās ievirzes izglītības programmas
Pūšaminstrumentu spēle – Trompetes spēle
mācību priekšmeta **Trompetes spēle** programma

1. Mērķi:

- 1.1. nodrošināt izglītojamajam iespēju sagatavoties profesionālās vidējās izglītības ieguvei Trompetes spēles izglītības programmā;
- 1.2. sekmēt izglītojamā veidošanos par garīgi attīstītu, brīvu, atbildīgu un radošu personību;
- 1.3. radīt motivāciju izglītības turpināšanai profesionālās vidējās izglītības pakāpē;
- 1.4. sekmēt izglītojamā pozitīvas attieksmes veidošanos pret līdzcilvēkiem.

2. Galvenie uzdevumi:

- 2.1. nodrošināt sistematizētu pamatzināšanu un pamatprasmju apguvi mūzikas instrumenta spēlē, veicināt muzikālo spēju attīstību, kā arī vērtīborientācijas veidošanu mūzikā atbilstoši uzņemšanas prasībām mūzikas profesionālās vidējās izglītības programmā Trompetes spēle;
- 2.2. sekmēt muzikālās darbības pieredzes apguvi mūzikas instrumenta spēlē un attīstīt jaunrades spējas mūzikā;
- 2.3. attīstīt kolektīvās muzicēšanas pamatprasmes;
- 2.4. sekmēt izglītojamā emocionālo un intelektuālo attīstību;
- 2.5. atraisīt izglītojamā muzikalitāti un individuālās radošās spējas;
- 2.6. attīstīt muzikālo dzirdi, muzikālo atmiņu un ritma izjūtu;
- 2.7. attīstīt muzikālo domāšanu;
- 2.8. attīstīt pamatprasmī raksturot skaņdarba tēlainību un mūzikas valodu;
- 2.9. apgūt pamatterminoloģiju mūzikā;
- 2.10. sniegt priekšstatu un attīstīt orientēšanos mūzikas žanros, stilos un komponistu daiļradē.

3. Mācību programmas specialitātē apguves ilgums un apjoms:

Programmas apguves ilgums ir 6 (*7) mācību gadi.

**7) mācību gads paredzēts audzēkņiem, lai nodrošinātu secīgu pāreju no vienas izglītības pakāpes nākošajā mūzikas profesionālās izglītības pakāpē.*

- Mācību periods: 6 gadi;
- Mācību nedēļu skaits: 210;
- Kontaktstundu skaits: 420

- 4. Izglītības programmas galveno uzdevumu izpildē sasniedzamo zināšanu un prasmju nosléguma prasības, kas atbilst iestāju pārbaudījumu prasībām mūzikas profesionālās vidējās izglītības programmā “Trompetes spēle”.**

Nosléguma prasības Trompetes spēlē:

Mācību priekšmeta apguves nosléguma pārbaudījumus Trompetes spēlē organizē divās daļās:

- 1) spēles tehnisko prasmju pārbaude:

*) jāatskaņo viena mažora, viena minora gamma un trijskaņu arpēdžijas līdz 4 atslēgas zīmēm,

*) jāatskaņo viena tehniska etīde (no notīm);

2) mākslinieciskā repertuāra atskaņojums:

*) jāatskaņo viens izvērsta formas skaņdarbs (sonāte, koncerts, variācijas) vai divi dažāda rakstura skaņdarbi.

5. Mācību programmas specialitātē satura apguves secība, zināšanu un prasmju pārbaude:

Mūzikas skolā Trompetes spēles audzēknim ir nepieciešams apgūt dažāda stila, formas un satura skaņdarbus, mūzikas izteiksmes līdzekļus, jāiegūst spēles tehniskās prasmes un jāpilnveido tās.

Repertuārā bez klasiskās mūzikas darbiem plaši jāizmanto tautas mūzikas un džeza mūzikas paraugi, ieteicams repertuārā iekļaut latviešu komponistu skaņdarbus. Jāpaaugstina spēles tehniskais līmenis, izmantojot dažādus vingrinājumus un gammu spēli, kā arī etīdes.

Trompetes spēles pedagoga uzdevums ir novērtēt audzēkņa piemērotību izvēlētajam instrumentam, fiziskos un muzikālos dotumus. Pareiza ambažūra un elpas (izelpas) nostādīšana ir viens no pedagoga pamatuzdevumiem apmācības perioda sākumā. Mācību priekšmeta programma jāapgūst, izmantojot individuālo pieeju, ievērojot audzēkņa fiziskos dotumus, uztveres spējas, kā arī instrumenta specifiku.

<i>Kl.</i>	<i>Zināšanas un prasmes</i>	<i>Zināšanu un prasmju pārbaude.</i>
1.	<p>Pareiza stāja, pareiza instrumenta turēšana. Ambažūra nostādīšana. Elpas, pirkstu un štrihu tehnikas pamati. Skaņas kvalitāte. Dinamiskās zīmes. Nošu ilgumi.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gammas: Do-la, Sol, T3. • Etīdes: 2 • Skaņdarbi 3 	<p><u>II semestrī</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Tehniskā ieskaite ➤ Pārceļšanas eksāmens
2.	<p>Elpas, pirkstu un štrihu tehnikas. Skaņas kvalitāte. Intonācija. Diapazona paplašināšana. Dinamiskās zīmes. Pamatieņaņas lasīšanā no lapas.</p> <p>1.semestris</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gammas: Do-la,Sol-mi, T3 • Etīdes: 2 • Skaņdarbi: 2 dažāda rakstura <p>2.semestris</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gammas: Līdz vienai zīmei, T3 • Etīdes: 2 • Skaņdarbi: 3 	<p>I semestrī</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tehniskā ieskaite^(*) • Mācību koncerts^(**) <p>II semestrī</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tehniskā ieskaite • Mācību koncerts • Pārceļšanas eksāmens.^(***)
3.	<p>Elpas, pirkstu un štrihu tehnikas. Skaņas kvalitāte. Intonācija. Muzikālais frāzējums. Diapazona paplašināšana. Lasīšana no lapas.</p> <p>1. Semestris</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gammas: Ar divām zīmēm, T3, arpēdžijas pa 3 • Etīdes: 2 • Skaņdarbi: 2 dažāda rakstura <p>2. Semestris</p>	<p>I semestrī</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tehniskā ieskaite • Mācību koncerts <p>II semestrī</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tehniskā ieskaite • Mācību koncerts • Pārceļšanas eksāmens.

	<ul style="list-style-type: none"> • Gammas: Līdz divām zīmēm, T3, arpēdžijas pa 3 • Etīdes: 2 • Skaņdarbi: 3 	(***)
4.	<p>Elpas, pirkstu un štrihu tehnikas. Skaņas kvalitāte. Intonācija. Muzikālais frāzējums. Diapazona paplašināšana. Lasīšana no lapas. Analizēt savu spēli.</p> <p>1.semestris</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gammas: ar trijām zīmēm, T3, arpēdžijas pa 3 un 4 • Etīdes: 2 • Skaņdarbi: 2 dažāda rakstura <p>2.semestris</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gammas: līdz trijām zīmēm, T3, arpēdžijas pa 3 un 4 • Etīdes: 2 • Skaņdarbi: 3, vēlams viens izvērsta formas skaņdarbs 	<p>I semestrī</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tehniskā ieskaite • Mācību koncerts <p>II semestrī</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tehniskā ieskaite • Mācību koncerts • Pārceļšanas eksāmens.
5.	<p>Elpas, pirkstu un štrihu tehnikas. Skaņas kvalitāte. Intonācija. Muzikālais frāzējums. Diapazona paplašināšana. Analizēt savu spēli. Lasīšana no lapas.</p> <p>1.semestris</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gammas: ar četrām zīmēm, T3 un apvērsumi pa3 un 4, • Etīdes: 3 • Skaņdarbi: 2, vēlams viens izvērsta formas skaņdarbs <p>2.semestris</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gammas: Līdz četrām zīmēm, T3 un apvērsumi pa3 un 4, • Etīdes: 3 • Skaņdarbi: 3, vēlams viens izvērsta formas skaņdarbs 	<p>I semestrī</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tehniskā ieskaite • Mācību koncerts <p>II semestrī</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tehniskā ieskaite • Mācību koncerts • Pārceļšanas eksāmens.
6.	<p>Elpas, pirkstu un štrihu tehnikas. Skaņas kvalitāte. Intonācija. Muzikālais frāzējums, atklāt muzikālo tēlu un saturu. Analizēt savu spēli. Lasīšana no lapas.</p> <p>1.semestris</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gammas: ar 4 zīmēm, Reb,Si, D7, pm7 • Etīdes: 3 • Skaņdarbi: 2, vēlams viens izvērsta formas skaņdarbs <p>2.semestris</p> <ul style="list-style-type: none"> • Skaņdarbi: 3, vēlams viens izvērsta formas skaņdarbs 	<p>I semestrī</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tehniskā ieskaite • Mācību koncerts^(****) <p>II semestrī</p> <ul style="list-style-type: none"> • Noklausīšanās noslēguma eksāmena programmai (2x) • Noslēguma eksāmens.

(* - **tehniskajā ieskaitē** katrā reizē jāspēlē divas gammas (trijskanis, arpēdžijas): vienu mažora, vienu minora. Etīde jāspēlē no notīm. Vēlams iekļaut lasīšanu no lapas.

(** - **mācību koncertos** 2.-5. klases audzēkņi izpilda divus dažāda rakstura skaņdarbus

(*** - **pārceļšanas eksāmenā** 2.-5. klases audzēkņi izpilda divus dažāda rakstura skaņdarbus vai 4.-5. klases audzēkņi eksāmenā atskaņo vienu izvērsta formas skaņdarbu.

(**** - **6.kl. audzēkņi** I semestra mācību koncertā atskaņo divus dažāda rakstura skaņdarbus, kas neietilpst skolas beigšanas eksāmena programmā.

6. Audzēkņu mācību sasniegumu vērtēšanas prasības, formas un veidi, zināšanu un prasmju vērtēšana:

6.1. Pārbaudes formas- programmas atskaņošana, tehnisko prasmju pārbaude.

6.2. Pārbaudes veidi- tehniskā ieskaite, mācību koncerts, eksāmens, konkurss.

6.3. Sasniegumu vērtēšanas pamatprincipi:

6.3.1. skaņdarba nošu teksta apguves pakāpe,

6.3.2. skaņdarba stila un rakstura izjūta,

6.3.3. skaņdarba dramaturģijas atklāsmē:

* skaņdarba forma,

* dinamiskās gradācijas,

* artikulācijas paņēmieni izmantošana.

* melodijas un toņa veidošana,

* intonācijas precizitāte,

* ritma izjūta.

6.3.4. psiholoģiskie faktori:

* uzstāšanās emocionalitāte,

* audzēkņa artistiskums

6.4. Skaņdarba apguve tiek vērtēta 10 ballu sistēmā:

Balles	Vērtējuma skaidrojums
10 balles (izcili)	Audzēknis parāda izcilu sniegumu tehnikas, frāzējuma, skaņu artikulācijas un toņa kultūras ziņā, kas liecina par spilgtu talantu. Atskaņojamo skaņdarbu grūtības pakāpe pārsniedz attiecīgās klases mācību programmas prasības.
9 balles (teicami)	Audzēknis parāda nevainojamu sniegumu, brīvi muzicē. Atskaņojamo skaņdarbu grūtības pakāpe atbilstoša attiecīgajai klasei.
8 balles (ļoti labi)	Audzēkņa sniegums atrasisīts, muzikāls, grūtību pakāpe atbilstoša, taču vērojamas atsevišķas neprecizitātes, nesvarīgi trūkumi zināšanās un iemaņās.
7 balles (labi)	Apgūtas mācību priekšmeta programmas prasības, taču sastopami nesvarīgi trūkumi zināšanās un iemaņās (nelielas intonācijas, artikulācijas un tehnikas kļūdas). Sniegums varētu būt muzikālāks, atrasisītāks, tehniskāks.
6 balles (gandrīz labi)	Apgūtas mācību priekšmeta programmas prasības, taču sniegums ir nepietiekoši stabils un pārlicinošs.
5 balles (viduvēji)	Pamatvilcienos apgūta mācību programma, taču sniegumā ir daudz trūkumu (monotons izpildījums, vāja tehnika, daudz nošu kļūdu, ritma nestabilitāte).
4 balles (gandrīz viduvēji)	Audzēknis mācību programmu izpilda individuālo spēju līmenī. Izpilda skolotāja norādījumus, tomēr uzdoto veic bez īpašas intereses.
3 balles (vāji)	Zināšanas, prasmes un iemaņas apgūtas virspusēji. Audzēknis nespēj pietiekošā apjomā iegaumēt nošu tekstu, pieļauj daudz kļūdu, neizpilda skolotāja norādījumus.
2 balles (ļoti vāji)	Apgūtas atsevišķas zināšanas, prasmes un iemaņas, taču nav spēju tās praktiski izmantot.
1 balle (ļoti, ļoti vāji)	Nav izpratnes par priekšmeta būtību un iemaņu tajā.

7. Mācību saturs -ieteicamais programmas instruktīvais un mākslinieciskais repertuārs, izmantojamās literatūras saraksts.

1. klase

Latv.t.dz. J.Vītola apdarē "Pūt, vējiņi"
J.Ķepīša apdarē "Pelīte"
R.Glāzupa apdarē "Mēs māsiņas nebijām"
J.Ķepīša apdarē "Divi sirmi kumeliņi"
(*"Skaņdarbi trompetei un klavierēm", LV izdevums, 1962.g.*)

V.A.Mocarts "Allegretto"
V.Pikulis "Korālis"
D.Kabaļevskis "Pēterītis"
J.S.Bahs "Skaņdarbs"
L.V.Bēthovens "Svinīga dziesma"
(*J.Usovs. "Hrestomācija trompetei 1.-2.kl." Izd. "Mūzika" 1980.g.*)

Ž.B.Lulī "Dziesmiņa"
(*G.Sņikers. "Skaņdarbu krājums trompetei un klavierēm". Izd. Mācību iestāžu metod. centrs. 1985.g.*)

S.Aleskerovs "Dziesma"
A.Samonovs "Labrīt"
(*J.Usovs "Hrestomācija trompetei 1.-3.kl." Maskava 2010.g.*)

M.Krasevs "Dziesma"
(*L.Z.Linkins "Trompešu spēle iesācējiem" "Mūzika" 1959"*)

D.Kabaļevskis "Maza polka"
E.Teregulovs "Sena deja"
(*J.Kobecs. "Trompetes spēles skola".*)

T.Wine "A groovy kind of love"
A.Bullard "A Cheerful Tune"
"Stately Pavane"
"Carnival Mood"
"Melancholy Waltz"
(*Easy trumpet music from the ABRSM "Party time!"*)

French-Canadian folk song
Arr. Carol Barratt "On the wing"
Carol Barratt "Hopak"
"Moderato"
"Modal lamente"
(*Carol Barratt "Bravo!trumpet", edited by Colin Clague*)

Vingrinājumi staccato, legato.
Vieglas etīdes ar astotdaļām, ceturtdaļām, pusnotīm, veselām notīm.

2. klase

Latv.t.dz. J.Graubiņa apd. "Tītu, tītu tītaviņas"
J.Ozoliņš "Skolas gadi"
E.Melngailis "Menuets"
K.Ozola apd. "Tautiska polka"
(*"Skaņdarbi trompetei un klavierēm" LV izdevniec., 1962.g.*)

L.V.Bēthovens "Murkšķis"
L.V.Bēthovens "Dziesma"
R.Šūmanis "Drošais jātnieks"
(*J.Usovs. "Hrestomācija trompetei 1.-2.kl." Izd. "Mūzika" 1980.g.*)

D.Kabaļevskis "Deja"
J.Haidns "Andante"
H.Persels "Taurītes skaņa"
(*G.Sniķers. "Skaņdarbu krājums trompetei un klavierēm". Izd. Mācību iestāžu met.k., 1985.g.*)

V.A.Mocarts "Šūpļa dziesma"
J.Haidns "Kanonetta"
(*Izd. Mācību iest. metod. kab. 1978.*)

N.Berdijevs "Rotaļa"
D.Šostakovičs "Jauka diena"
(*J.Kobecs. "Trompetes spēles skola"*)

Angļu t.dz. "Scarborough fair"
E.R.Ball "When Irish eyes are smiling"
(*M.Mumford "Whats else can I play?" Grade one. Anglija 1996.g.*)

A.Bullard "Country stroll"
"Lost and lonely"
"Turtle boogie"
"Down-river"
(*Easy trumpet music from the ABRSM "Party time!"*)

J.Bull
Arr. C.Barratt "Brunswick's toy"
D.Kabalevsky
Arr.C.Barratt "Two dances"
C.Barratt "Fanfaronnade"
C.Barratt "Serenade"
J.Haydn "Minuet"
Fr.Schubert
Arr.C.Barratt "German dance"
(*Carol Barratt "Bravo!trumpet", edited by Colin Clague*)

Etīdes

Ļ.Čumovs. "Trompetes spēles skola"

S.Baalsanajans. "Trompetes spēles skola"

3. klase

- E.Dārziņš "Mātes gars"
K.Ozola apd. "Tautiska polka"
(*"Skaņdarbi trompetei un klavierēm" LV izd. 1962.g.*)
- J.Brāmss "Svētdiena"
L.V.Bēthovens "Skercio-trio"
V.A.Mocarts "Sonatīne"
(*Izd. Mācību iest. kabinets 1978.g.*)
- Dž.Verdi Maršs no operas "Aida"
G.F.Hendels "Menuets"
Hausens "Romance"
(*G.Sniķers. "Skaņdarbi trompetei un klavierēm". Izd Māc. iestāžu met. kab 1985.g.*)
- V.Ščolokovs "Joks"
J.S.Bahs "Burre"
V.Ščolokovs "Balāde"
P.Čaikovskis "Itāļu dziesmiņa"
V.Ščolokovs "Mazs maršs"
(*J.Usovs. "Hrestomātija 1.-3.kl." Izd. "Mūzika" 1987.g.*)
- V.Kosenko "Skercino"
M.Gļinka "Cīrulis"
J.Kogans "Ceļā"
(*Kobecs. "Trompetes spēles skola"*)
- J.Em.Bahs "3 variācijas"
(*"Skaņdarbi trompetei". Māc. iest. metod. kab. 1981.g.*)
G.Geršvins "Embraceable you"
W.A.Mocarts "Ave verum corpus"
(*M.Mumford "Whats else can I play?" Grade one. Anglija 1996.g.*)
- 16th-century M.dance
Arr.C.Barratt "Staines Morris"
C.Barratt "Hampton Swing"
Round "Square dance"
- C.Barratt "Minimalist"
(*Carol Barratt "Bravo!trumpet", edited by Colin Clague*)
W.A.Mozart "Andante Grazioso" from piano sonata nr.12
B.Bartok "Slovakian folk tune" nr.33 from children, vol2.
F.Waller "Honeysuckle Rose"
D.Shostakovich "March" from 6 Children piece, nr.6
(*"The magic trumpet", edited and arranged by Nicholas Hare*)

J.S.Bahs "Burre"
V.Ščelakovs "Balāde"
N.Rakovs "Intermeco"
N.Berdijevs "Vakara dziesma"
(*Hrestomātija trompetei (nr.1-45), J.Usova redakcija. Maskava*)

Etīdes

L.Čumovs. "Trompetes spēles skola"
S.Balasanjans. "Trompetes spēles skola"
"Vieglas etīdes". Izdevniecība "Mūzika" 1990.g.

5. klase

R.Kalsons "Aiz ezera augsti kalni"
"Padziedi mazputniņ"

M.Gļinka "Ceļa dziesma"
G.F.Hendels "Andante"
J.Kunauš "Pastorāle"
Pergolezi "Siciliāna"

(*Izd. Māc. iestāžu met. kab. 1978.g.*)

B.Asafjevs "Skerco"
F.Šūberts "Ave Maria"
V.Ščolokovs "Koncerts N^o3"
L.Koopjans "Koncerts N^o1"

(*J.Kobecs "Trompetes spēles skola"*)

L.Bart "Consider yourself."
I.Berling "Alexander's ragtime band"
(M.Mumford "Whats else can I play?" Grade three. Anglija 1996.g.)

F.Rihters "Koncerts"
T.Albinoni "Koncerts Es" III, IV d.
T.Oistens "Alpu blāzma"
A.Korelli "Sarabanda"

Anon.
Arr.J.Miller "Greensleeves"
J.Miller "Mexican sunset"
"The Hump"

(*"Going solo" John Miller&Leslie Pearson, Faber FF Music*)

J.S.Bahs
Arr. L.Pearson "Jesu, Joy of Man's Desiring"
G.Bizet
Arr. J.Miller "Habanera"

(“Going solo” John Miller&Leslie Pearson, Faber ff Music)

J.Rae “Oranges and lemons”
“Bugle call blues”
(James Rae “Jazzy Trumpet1” for young players)

Etīdes

L.Čumovs. “Trompetes spēles skola”
S.Balasanjans. “Trompetes spēles skola”
“Viegļas etīdes”. Izdevniecība “Mūzika” 1990.g.
P.Volockis “Pedagoģiskais repertuārs trompetei IV-V klase”, Maskava 1966.g.

6. klase

I.Bobrovskis “Skercino”
B.Asafjevs “Skercio”
P.Čailovskis “Neopolitāņu deja”
N.Birjukovs “Romance”
Ļ.Koopjans “Romance”
N.Peskins “Koncerts” II d.
(Kobecs. “Tromp. sp. Skola”)

N.Rakovs “Vokalīze N^o7”
(L.Ļipkins. “Viegli skaņdarbi trompetei”. Izd. “Mūzika” 1961.g.)

M.Gļinka “Ceļa dziesma”
(Izd. Māc. iest. metod. centrs 1981.g.)

T.Oistens “Alpu blāzma”
G.P.Telemans “Svīta” N^o2 II, V d.

Ļ.Koopjans “Koncerts” N^o1
V.Ščolkovs “Koncerts” N^o3
(Kobecs. “Trompetes spēles skola”)

Ļ.Koopjans “Koncerts” N^o3
Dž.Tartini “Largo un allegro”
(J.Usovs. Izdevniecība “Mūzika” 1989.g.)

R.Rodger “My funny valentine”
J.Mandel “The shadow of your smile”
N.Rota “Speak softly love”
F.W.Meacham “American patrol”
H.Arlen “Over the rainbow”
(M.Mumford “Whats else can I play?” Grade three. Anglija 1996.g.)

J.Rae “Travelling light”
“Any news?”

“Bop!Goes the weasel”
(James Rae “Jazzy Trumpet1” for young players)

A.Vizzutti

“The sea”
“The orient”
“Space”
“Rain forest”
“Timbutku”
“Metropolis”
(Allen Vizutti “Exploratins” distributed by Hal Leonard)

A.Diabelli

“Sonatīna”- Op.151 nr.1, Scherzo, Rondo”

Etīdes

“Vieglas etīdes” Izdevniecība “Mūzika” 1990.g.

V.Vurns. “Etīdes”. Izdevniecība “Mūzika” 1971.g.

S.Balasanjans. “Trompetes spēles skola”.

P.Volockis ‘Pedagoģiskais repertuārs trompetei IV-V klase’, Maskava 1966.g.